

Юбилеи и годишнини

100 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИТО НА ПРОФ. Д-Р ЛЮБОМИР АНТОНОВ ДИНЕВ–КАРТОГРАФОВ (1911–1986)

Видният български географ, университетски преподавател, учен и общественик професор д-р Любомир Антонов Динев–Картографов, е роден на 21 август (3 септември) 1911 г. в Стара Загора, в учителско семейство. Баща му, Антон Динев, е учителствал в различни села на Старозагорски и Пловдивски окръг. Той е бил първият методик-картограф в България, специализирал се в изработването на релефни карти, предназначени за учебни цели.

След отличното завършване на Старозагорската мъжка гимназия и специалност „География“ в СУ „Св. Климент Охридски“, Любомир Динев

специализира три години в Карловия университет в Прага и през 1938 г. се дипломира като доктор по природните науки. През следващата година е назначен за асистент по География в Софийския университет. През 1943 г. е хабилитиран за доцент, а през 1957 г. е избран за професор при катедрата по „Обща стопанска география“, чийто ръководител е 15 години.

Като декан на Геолого-географския факултет проф. Динев обосновава необходимостта от разкриване на специалност и катедра по „География на туризма“. Той е неин основател и ръководител от създаването ѝ (1967–1973 г.) до пенсионирането си.

В дългогодишната си преподавателска дейност проф. Любомир Динев чете лекции по География на промишлеността, селското стопанство и транспорта; География на населението и селищата; Обща етнография; История на географията и географските открития; География на природните източници; Икономическа картография; Методика на икономическите изследвания; География на континентите; Основи на географията на туризма; География

на отдиha и туризма в България и туристическо райониране; Методи на изследване на населението и селищата, отдиha и туризма и др.

Като учен с богата ерудиция и интереси, проф. д-р Любомир Динев е публикувал голям брой научни трудове и научно-популярни статии в България и в чужбина, главно в областта на Географията на населението и селищата, Икономическото райониране и Географията на туризма. Започва своята научноизследователска дейност с разработки от областта на геоморфологията. Неговата докторска работа „Геоморфология на Централните Западни Карпати“ представлява и днес основен труд в геоморфологията на Словакия и Карпатската област. В понататъшните си научни изследвания той се ориентира към проблемите на икономическата география. Въз основа на продължителните си проучвания върху пръснатите (колибарски) селища в България и наблюденията си върху този тип селища в Унгария, Полша, Швеция, Белгия и други страни, проф. Динев разработва своя хипотеза за възникването и развитието на тези селища у нас. Тя има не само теоретична, но и важна практико-приложна стойност за изясняване на селищната мрежа в страната.

Особено място в работата му заемат проучванията на миграционните движения в България. За първи път у нас той се занимава с проблемите на трудовите миграции и разкрива тяхното социално и икономическо значение. По-късно неговите проучвания са използвани като основен показател за разкриване границите на икономическите микрорайони и селищни системи.

Проф. Динев участва активно в издаването на Националния географски атлас на България, като разработ-

ва самостоятелно няколко оригинални карти. Много от неговите трудове са посветени на географията на туризма като ново научно направление, в която област има методологически заслуги.

Проф. д-р Любомир Динев остава идеите на конструктивната география и активно се включва в разрешаването на практико-приложни задачи за свързване на фундаменталните изследвания с внедрителската дейност. Доказателство за това са неговите инженерно-геоложки и геоморфоложки проучвания на проекто-язовирите „Костенец“, „Яворица“ и „Тополница“ (1948–1949 г.); участието му като консултант и експерт към ГЕНПЛАН на СГНС за изработване на Първия генерален план на София (1957–1961 г.); прякото му участие в разработките на идейния проект за жп линията „Каспичан–Вълчи дол“; Туристическото райониране на България и Маршрутно-познавателният туризъм – за нуждите на бившия Комитет по туризма при Министерския съвет (1969–1971 г.); ръководството и участието в разработките: „Генерална схема за икономическо микрорайониране на България“, „Развитие на производителните сили в Софийско-Пернишкия подрайон“, „Прогноза за социално-икономическото развитие на столичния териториално-производствен комплекс до 2000 г.“ и др.

Активната научна и внедрителска дейност на проф. Динев намира отражение и в ръководените от него учебни практики, свързани в голяма степен с разработването на практико-приложни задачи, чийто резултати се предоставят на местните общини. Той успява да осмисли производствените практики с провеждането им в различни учреждения, институти и ведомства и с това да докаже на нашата

общественост практико-приложната стойност на географията. По този начин се създават условия и по-добри възможности за назначаване на работа на завършилите специалност „География“ студенти на производствената работа.

Проф. Динев е добре известен и сред географската общественост в чужбина. Изнасял е лекции в много университети от страните на бившия Съветски съюз, в Чехословакия, Югославия и ФР Германия, както и в Полша, Унгария, Австрия, Гърция и други държави. Участвал е с доклади в много световни и европейски конгреси, научни симпозиуми и съвещания и сам е бил организатор на подобни научни форуми в България. Основател и член е на няколко научни комисии към Международния географски съюз.

Като утвърден учен и преподавател проф. Динев се е занимавал непрекъснато и с обществена дейност. Бил е член на Бюрото и секретар на Съюза

на научните работници в България, член на ръководствата на Българското географско дружество и на Съюза на българските учители, член на Бюрото на Централния съвет на Българския туристически съюз и председател на Българската федерация по пещерно дело, член на Българското геоложко дружество, на Българското астронавско дружество, на Комисията за защита на природата и др.

За своята дългогодишна научно-преподавателска и обществена дейност проф. д-р Любомир Динев е награждаван многократно с най-високи държавни отличия в България и почетни отличия в чужбина.

За нашата широка географска общественост, за неговите колеги и студенти е силен споменът за прекрасния човек и уважаван от всички професор и учен, оставил трайна следа в развитието на българската географска наука.

Боян Манев, Кети Орешкова